USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2022/1810

ze dne 4. května 2022

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury pro evropský GNSS (nyní Agentura Evropské unie pro kosmický program – EUSPA) na rozpočtový rok 2020

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury pro evropský GNSS na rozpočtový rok 2020,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0117/2022),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Agentury pro evropský GNSS (dále jen „agentura“) na rozpočtový rok 2020 činil její konečný rozpočet 35 449 479,85 EUR, což ve srovnání s rokem 2019 představuje nárůst o 5,54 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie; vzhledem k tomu, že v roce 2020 činila míra inflace v EU 0,7 %;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky agentury za rozpočtový rok 2020 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí v souvislosti s monitorováním rozpočtu během rozpočtového roku 2020 byla míra plnění rozpočtu ve výši 100,00 %, tedy stejná jako v roce 2019; dále konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 83,38 %, což ve srovnání s rokem 2019 představuje pokles o 2,57 %;

2. konstatuje, že agentura kromě svého rozpočtu pro hlavní činnosti nadále spravovala také velký svěřený rozpočet, zejména při využívání evropské služby pro geostacionární navigaci (EGNOS) a systému Galileo a v rámci pověřovacích dohod k programu Horizont 2020; konstatuje rovněž, že v roce 2020 začala agentura s řízením dohody o příspěvcích na přípravné akce v rámci družicové komunikace Govsatcom; dále konstatuje, že v roce 2020 bylo v rámci svěřeného rozpočtu vyčleněno celkem 402 000 000 EUR na závazky a bylo vyplaceno 753 000 000 EUR;

Výkonnost

3. s ohledem na připomínky v návaznosti na výpadky služeb systému Galileo v roce 2019 konstatuje, že agentura provedla všechna krátkodobá a střednědobá doporučení vydaná její komisí pro bezpečnostní akreditaci; dále konstatuje, že agentura provedla většinu dlouhodobých doporučení, přičemž se očekává, že opatření v návaznosti na zbývající připomínky provede do konce roku 2021, zejména pak ta, která se týkají realizace třetího nástroje OSPF (Orbit & Synchronisation Processing Facility) a zachování validace a předání provozního řetězce; žádá v této souvislosti agenturu, aby orgán příslušný pro udělení absolutoria informovala o vývoji situace;

4. konstatuje, že navzdory výzvám, které vyvolala pandemie COVID-19, prohlásila agentura pátrací a záchrannou službu Galileo za provozuschopnou; bere na vědomí, že agentura v roce 2020 úspěšně zavedla mechanismus užitečného zatížení EGNOS GEO-3;

([1]) Úř. věst. C 114, 31.3.2021, s. 107.

5. konstatuje, že podle zvláštní zprávy Účetního dvora č. 22/2020 o budoucnosti agentur („zvláštní zpráva Účetního dvora“) má agentura v praxi velmi omezenou autonomii, pokud jde o její hlavní úkol využívat globální družicový navigační systém Galileo na základě pověřovací dohody s Komisí; vyzývá Komisi, aby přezkoumala autonomii agentury, zejména pokud jde o její pravomoci při provádění pověřovací dohody prostřednictvím řady komplexních smluv s průmyslovými partnery a subjekty veřejného sektoru; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o dalším vývoji v této věci;

6. konstatuje, že pokud jde o opatření v návaznosti na připomínky z předchozích let, agentura ve druhém čtvrtletí roku 2020 přijala novou strategii pro oblast informačních a komunikačních technologií (IKT), bezpečnostní strategii pro IKT, stejně jako bezpečnostní politiku pro tuto oblast a související prováděcí pravidla; dále konstatuje, že agentura v srpnu 2020 schválila program digitální transformace, a to i v souvislosti s transformací z Agentury pro evropský GNSS na Agenturu Evropské unie pro kosmický program (EUSPA), s cílem modernizovat pracovní prostředí agentury, rozšířit možnosti práce na dálku s utajovanými informacemi EU a vyvinout moderní aplikace podporující hlavní činnost za současného zvyšování úrovně bezpečnosti, což se odráží v úsilí o vytvoření kapacit kybernetické obrany s nepřetržitým provozem spolu s novými modernizovanými systémy;

7. konstatuje, že podle zvláštní zprávy Účetního dvora musí agentura výrazně zlepšit svou spolupráci s členskými státy a dalšími agenturami, jakož i spolupráci na mezinárodní úrovni; vyzývá agenturu, aby intenzivněji spolupracovala a sdílela poznatky se všemi členskými státy; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o dalším vývoji v této věci;

Zaměstnanecká politika

8. bere na vědomí, že dne 31. prosince 2020 byl plán pracovních míst naplněn ze 100 %, kdy ze 150 dočasných pracovníků schválených na základě rozpočtu Unie (ve srovnání se 139 místy schválenými v roce 2019) jich bylo jmenováno 150; konstatuje, že v roce 2020 pro agenturu dále pracovalo 65 smluvních zaměstnanců a 7 vyslaných národních odborníků;

9. se znepokojením bere na vědomí nevyvážené zastoupení obou pohlaví ve vrcholném vedení agentury, v němž jsou z celkového počtu tří členů tři muži (100 %), a poměr žen a mužů ve správní radě agentury, v níž je z celkového počtu 28 členů 24 mužů (85,7 %); dále bere se znepokojením na vědomí nízkou genderovou vyváženost, pokud jde o zaměstnance agentury obecně, z nichž je z celkového počtu 202 osob 135 mužů (66,8 %); oceňuje úsilí agentury o zlepšení vyváženého zastoupení žen a mužů, díky němuž se podíl žen ve vrcholných vedoucích pozicích zvýšil ze 7 % v roce 2017 na 33 % v roce 2020; opětovně vyzývá agenturu, aby co nejdříve přijala další opatření s cílem zajistit vyváženější zastoupení žen a mužů v rámci svého vrcholného vedení; žádá Komisi a členské státy, aby při předkládání nominací svých členů do správní rady agentury přihlížely k tomu, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení obou pohlaví; připomíná agentuře, že při výběru kandidátů jsou důležité nejen jejich dovednosti, vědomosti a zkušenosti, ale i zeměpisná a genderová vyváženost personálu;

10. pokud jde o opatření v návaznosti na připomínky vyjádřené při udělování absolutoria za rok 2019, s lítostí sleduje, že na personální úrovni přetrvává zeměpisná nevyváženost, zejména ve středním a vrcholném vedení; vyzývá agenturu, aby zajistila řádné zastoupení státních příslušníků všech členských států a zároveň respektovala schopnosti a výkon kandidátů, jak je uvedeno v článku 27 služebního řádu úředníků;

11. je znepokojen tím, že agentura má potíže s náborem zaměstnanců s potřebnými odbornými znalostmi a že v reakci na nedostatek pracovních míst nebo národních odborníků zadává agentura stále více klíčové úkoly externím soukromým dodavatelům, na nichž se pak může stát závislou; vyzývá Komisi, aby situaci pečlivě prozkoumala a poskytla agentuře potřebné prostředky k náboru nezbytných pracovníků; vyzývá Komisi, aby orgán příslušný k udělení absolutoria o vývoji v této záležitosti informovala;

12. je znepokojen velikostí správní rady agentury, která ztěžuje rozhodování a vytváří značné administrativní náklady;

13. vyjadřuje politování nad tím, že na internetových stránkách agentury dosud nebyly zveřejněny všechny životopisy členů správní rady; žádá agenturu, aby o krocích učiněných v této souvislosti informovala orgán příslušný k udělení absolutoria;

14. konstatuje, že v návaznosti na jednání v roce 2020, která vedla k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ([2]), byla agentura v květnu 2021 přeměněna na Agenturu Evropské unie pro kosmický program (EUSPA) se zvýšeným souborem hlavních a přenesených úkolů a novým souvisejícím legislativním finančním výkazem EUSPA; konstatuje, že tato transformace zahrnuje přemístění 251 dočasných zaměstnanců a 34 smluvních zaměstnanců do roku 2023; konstatuje, že tyto změny by mohly komplikovat přijímání rozhodnutí a způsobit značné administrativní náklady; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o rizicích spojených s činností agentury a o zmírňujících opatřeních přijatých agenturou v této souvislosti;

15. vítá úsilí vynaložené v personální politice na podporu práce na dálku a zdravého života a nadále vybízí agenturu, aby pokračovala v rozvoji dlouhodobého rámce politiky lidských zdrojů, který se bude zabývat rovnováhou mezi pracovním a soukromým životem, celoživotním poradenstvím a profesním rozvojem, vyváženým zastoupením žen a mužů, prací na dálku, zeměpisnou vyvážeností a náborem a integrací osob se zdravotním postižením;

Zadávání veřejných zakázek

16. konstatuje, že agentura v letech 2017 až 2020 vedla celkem pět zadávacích řízení, což obnášelo mj. projekty DISPATCH a PRISMA; oceňuje, že agentura měla v roce 2020 plně a včas uzavřeno 100 % plánovaných zakázek;

17. pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na zjištění Účetního dvora z předchozího roku, bere na vědomí, že agentura podnikla kroky k zavedení modulů elektronického zadávání veřejných zakázek a elektronického podávání nabídek jako nástrojů pro zadávání veřejných zakázek při řízení svých činností, zejména pokud jde o zakázky na administrativní podporu, které lze zajistit prostřednictvím otevřených nabídkových řízení; konstatuje, že agentura poskytla specializovaná školení a že administrativní postupy pro využití těchto školení byly dokončeny; žádá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o vývoji situace v tomto ohledu;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

18. bere na vědomí stávající opatření agentury a její nepolevující snahu o zajištění transparentnosti, prevence a řešení střetů zájmů; konstatuje, že agentura zaznamenala v průběhu roku 2020 jeden případ whistleblowingu, který obnášel opakovaně podávaná oznámení podobného obsahu několika zainteresovaným stranám; konstatuje, že v souvislosti s tímto případem bylo zahájeno šetření, při němž bylo zjištěno, že obvinění oznamovatele jsou nepodložená;

Vnitřní kontrola

19. na základě návazných opatření a zprávy Účetního dvora bere na vědomí, že platby agentury Evropské kosmické agentuře (ESA) v souvislosti s prováděním programů EGNOS a GALILEO mohou být vypočteny na základě nepřesných údajů, jelikož neexistuje komplexní strategie *ex ante* ani *ex post*; na základě odpovědi agentury týkající se kontrol *ex ante* konstatuje, že agentura poskytla Účetnímu dvoru aktualizovanou metodiku vykazování nákladů a rovněž prokázala, že v zájmu souladu s náklady vykázanými ESA používá certifikáty osvědčení o dosažení částečných cílů (milestone achievement certificates) od agentury ESA; na základě odpovědi agentury konstatuje, že pokud jde o strategii kontrol *ex post*, provádějí agentura a generální ředitelství Komise pro obranný průmysl a vesmír audit činnosti agentury ESA za rok 2020; vyzývá agenturu, aby informovala o výsledcích tohoto auditu a začlenila své poznatky do budoucí strategie *ex post*;

20. vítá, že agentura zavedla rámec vnitřní kontroly a že byl schválen její plán kontinuity činnosti v roce 2020, což jsou záležitosti, na něž Účetní dvůr upozorňoval od roku 2015;

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí Kosmický program Unie a zřizuje Agentura Evropské unie pro Kosmický program a zrušují nařízení (EU) č. 912/2010, (EU) č. 1285/2013 a (EU) č. 377/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 69).

21. konstatuje, že Útvar interního auditu (IAS) předložil v listopadu 2019 zprávu o auditu využívání programu EGNOS, která obsahovala pět důležitých doporučení a identifikovala jeden problém, jímž je třeba se zabývat; na základě odpovědi agentury konstatuje, že ve věci těchto doporučení se čeká na přezkum útvaru IAS; vyzývá agenturu, aby informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o vývoji v tomto směru;

22. pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na udělení absolutoria za rok 2019, konstatuje, že služby interního auditu provedly v roce 2019 audit „budování personální kapacity GSA“, a přestože zpráva nebyla v uvedeném roce dokončena, počítalo se s tím, že bude zahrnovat jedno velmi důležité a čtyři důležitá doporučení; žádá agenturu, aby informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o pokroku dosaženém při provádění těchto doporučení;

Reakce na onemocnění COVID-19 a kontinuita činnosti

23. konstatuje, že vnější akce agentury se přesunuly do online prostoru a že fyzická omezení v důsledku pandemie COVID-19 se stala příležitostí k oslovení nových uživatelských komunit a rozšíření působnosti v globálním měřítku, jak tomu bylo v případě platformy pro konzultace uživatelů a každoročního Evropského týdne pro vesmír, které přilákaly více než 3 000 účastníků z více než 100 zemí;

Další připomínky

24. připomíná, že je důležité posílit digitalizaci agentury, pokud jde o její vnitřní chod a řízení i o rychlejší digitalizaci postupů; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla agentura v tomto ohledu nadále aktivní, aby se za každou cenu zabránilo vzniku digitální propasti mezi agenturami;

25. na základě odpovědí agentury na zprávu o udělení absolutoria za rok 2019 konstatuje, že agentura v roce 2020 zavedla soubor opatření ke zvýšení kybernetické bezpečnosti, přičemž tato opatření zahrnují používání programu Splunk Enterprise Security, přijetí strategie pro bezpečnost v oblasti IKT a zavedení správy mobilních zařízení, která vychází z programu Microsoft Intune;

26. na základě jejích odpovědí na standardní dotazník Parlamentu konstatuje, že agentura zavádí řadu opatření k tomu, aby byla pracovním prostorem, který funguje udržitelně a šetrně k životnímu prostředí, mimo jiné prostřednictvím účasti na smluvním a koordinačním rámci systému pro environmentální řízení podniků a audit, uplatňování recyklačních postupů a začleňování zvláštních ustanovení týkajících se životního prostředí do všech nových smluv;

27. bere na vědomí, že agentura hledá nové prostory pro své ústředí v Praze; konstatuje, že další pracoviště agentury ve Francii a Španělsku procházejí výstavbou a rekonstrukcí; konstatuje, že agentura podle svých informací dodržuje při těchto renovačních a stavebních projektech vnitrostátní environmentální normy a nejnovější metodiku;

28. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 4. května 2022 ([3]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0196.